

Väntetider längre än vårdgarantin inom den planerade specialistvården, mars 2023

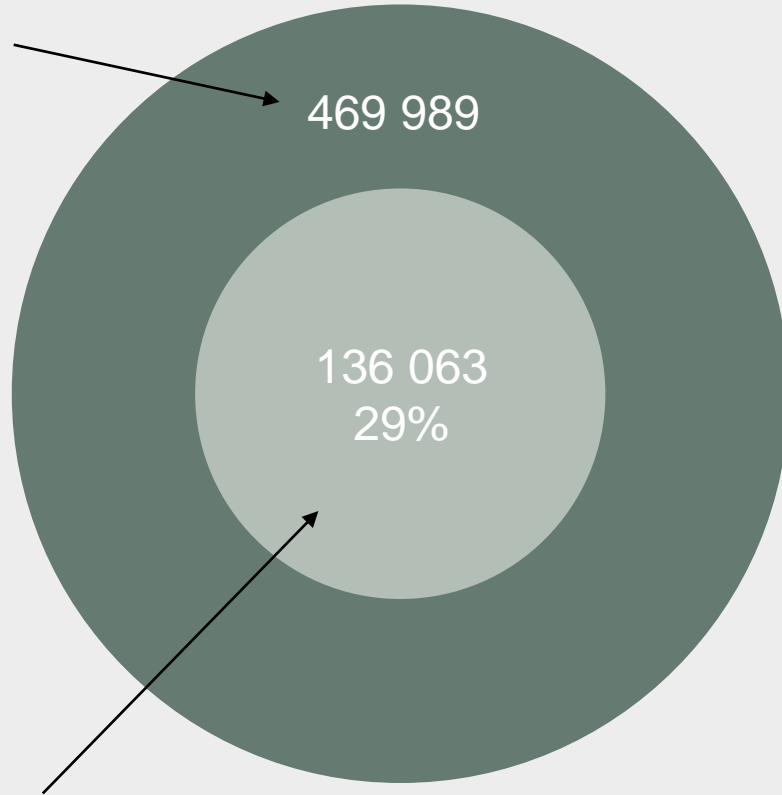

Privata vårdgivare kan och vill vara regionens partners i arbetet för att ge patienter den vård de behöver och har rätt till.

Vårdköer i den planerade specialistvården, mars 2023

Första möte med specialist

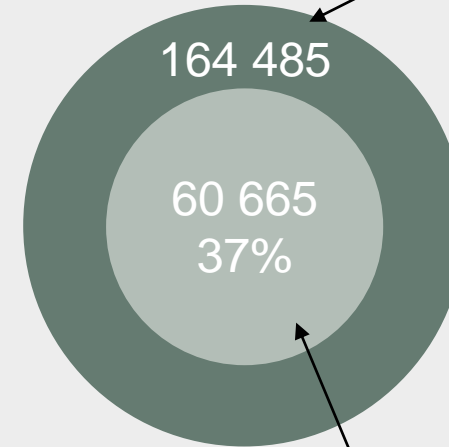
Antal i kön

Väntat 90 dagar eller längre

Åtgärd/operation

Antal i kön

Väntat 90 dagar eller längre

Innehållsförteckning

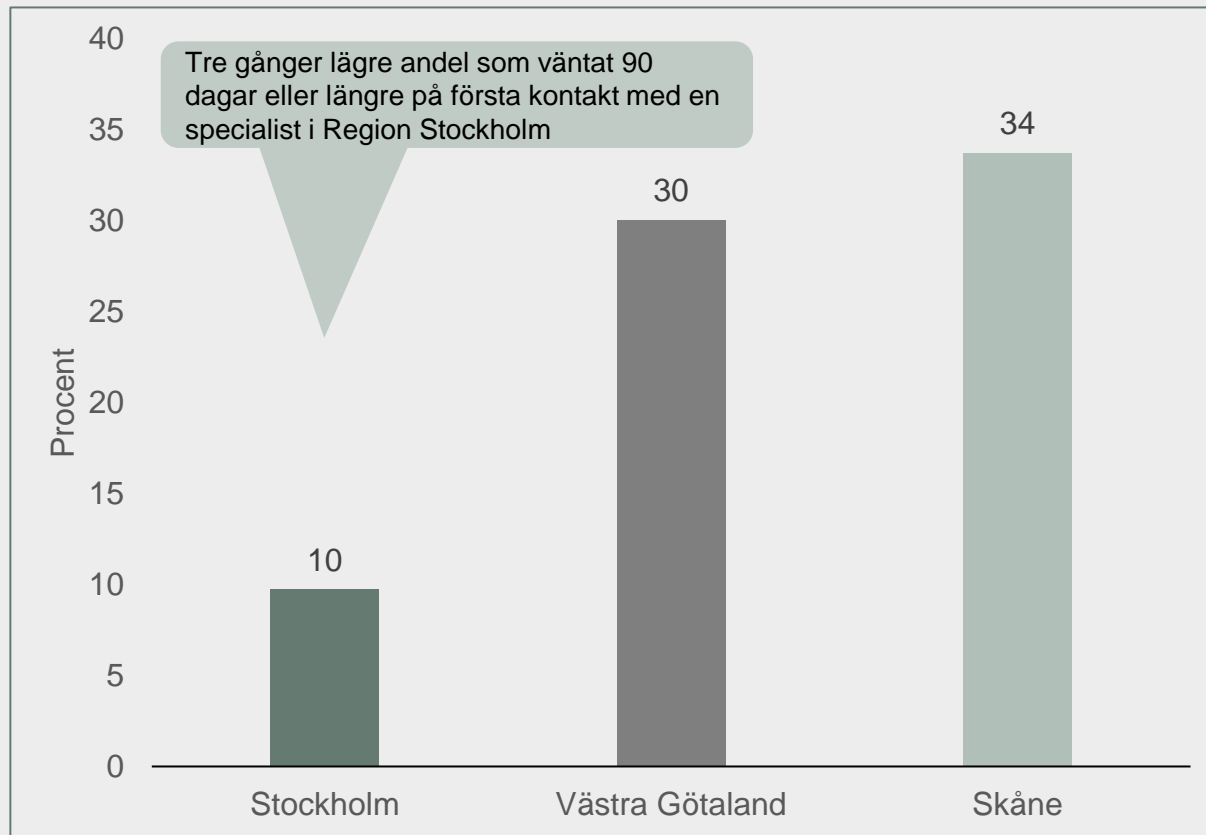
1. Månadens specialstudie: En jämförelse av aktuella väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården mellan storstadsregionerna i mars 2023
2. Aktuella nivåer på väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården
3. Aktuella nivåer på väntetider 90 dagar eller längre för en åtgärd/operation inom olika specialiteter inom den planerade specialistvården
4. Aktuella nivåer på väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården per region
5. Historiska nivåer på väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården
6. Vårdföretagarnas förslag
7. Vårdgaranti och väntetidsstatistik, korta beskrivningar

Månadens specialstudie: En jämförelse mellan storstadsregionerna

- Andelen som väntat längre än vårdgarantin (90 dagar eller längre) till den planerade specialistvården var klart lägre i Region Stockholm än i Västra Götalandsregionen och Region Skåne.
- Skillnaderna har varit stora under många år.
- Skillnaden är stor både för första kontakt med en specialist och för att få en åtgärd/operation, se diagram nästa sida.
- Trots att Region Stockholm är klart större befolkningsmässigt än både Västra Götalandsregionen och Region Skåne är antalet som väntat längre än vårdgarantin klart lägre i Region Stockholm.
- Detta gäller både första kontakt med en specialist och för en åtgärd/operation.
- I mars hade 6 000 personer väntat 90 dagar eller längre för en första kontakt med en specialist i Region Stockholm.
- Motsvarande antal var 26 400 personer Västra Götalandsregionen och 25 900 personer i Region Skåne.
- Per 1 000 invånare motsvarade det 2,4 personer i Region Stockholm, 15,0 personer i Västra Götalandsregionen och 18,3 personer i Region Skåne.

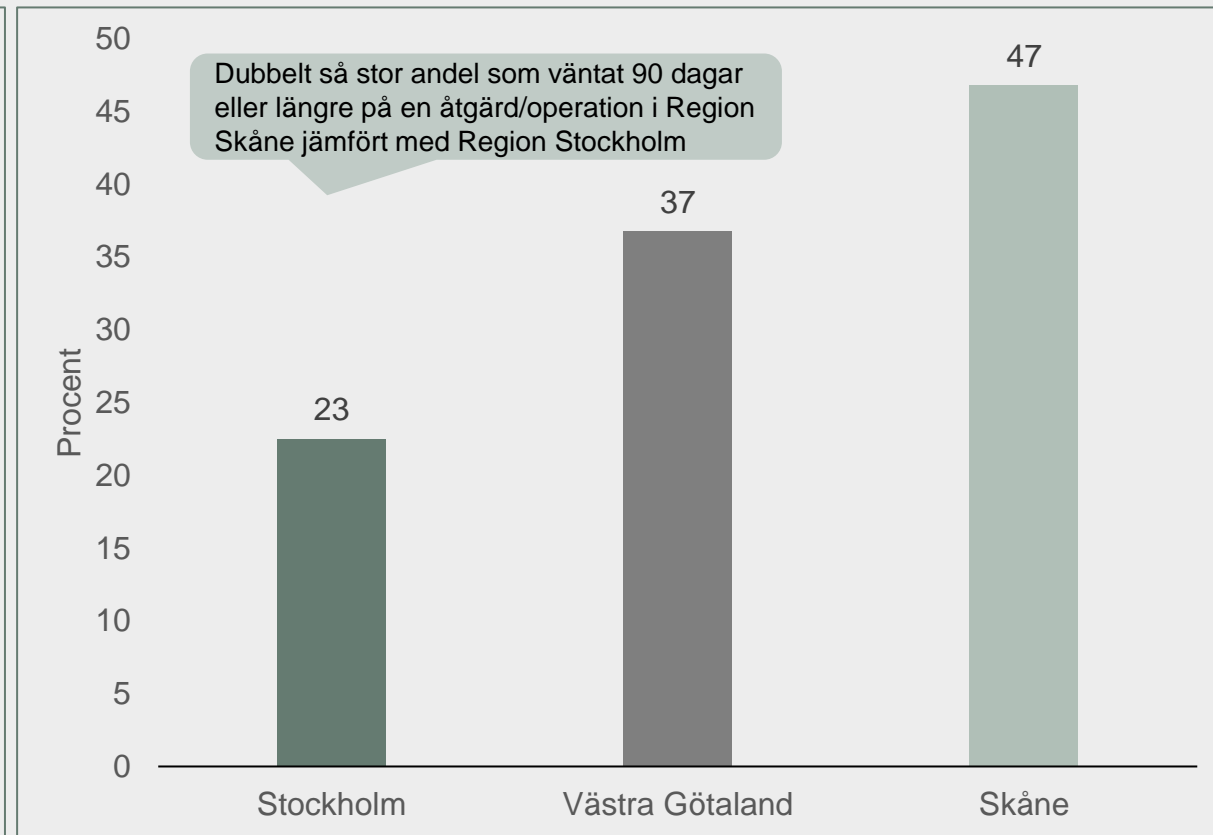
Väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist eller åtgärd/operation, mars 2023

Andel som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar andelen personer som i mars 2023 hade väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist som andel av det totala antalet personer som i mars 2023 väntat på en första kontakt med en specialist.

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

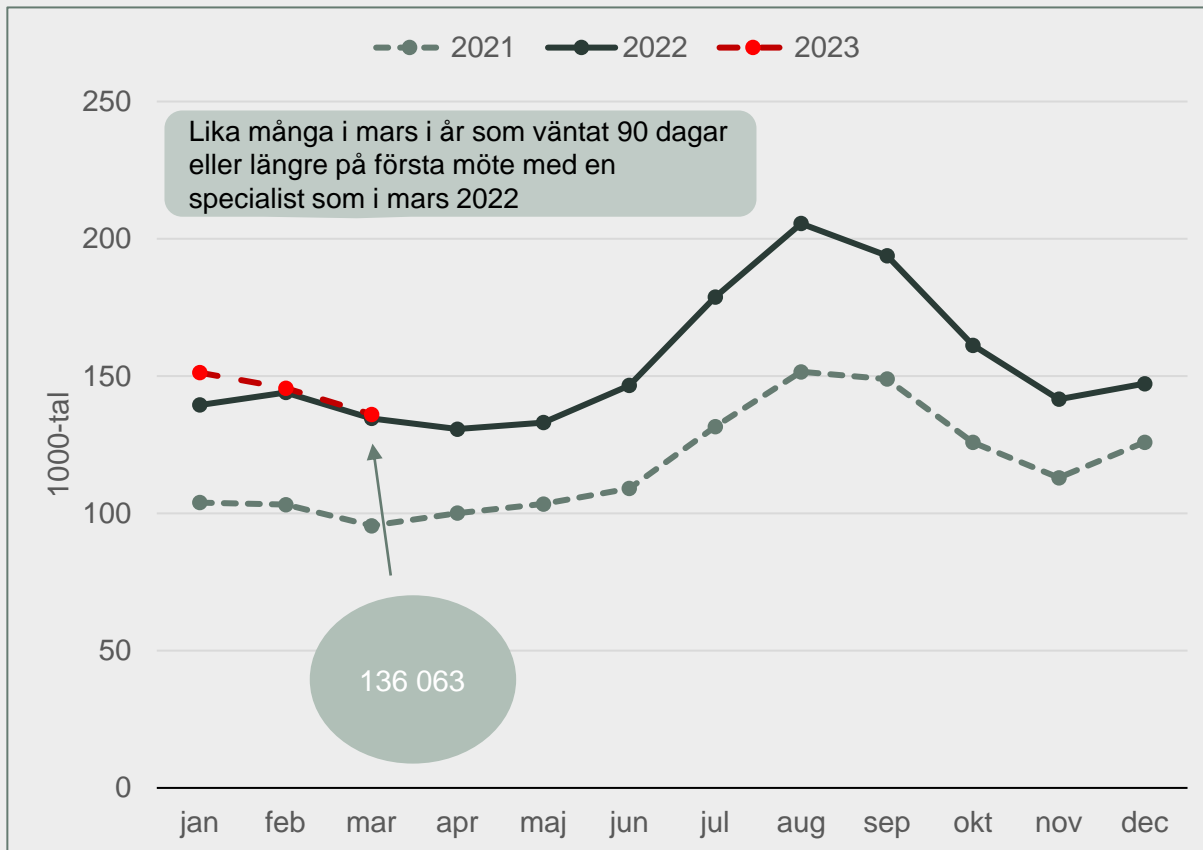

Diagrammet visar andelen personer som i mars 2023 hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som i mars 2023 väntat på en åtgärd/operation.

Aktuella nivåer på väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården

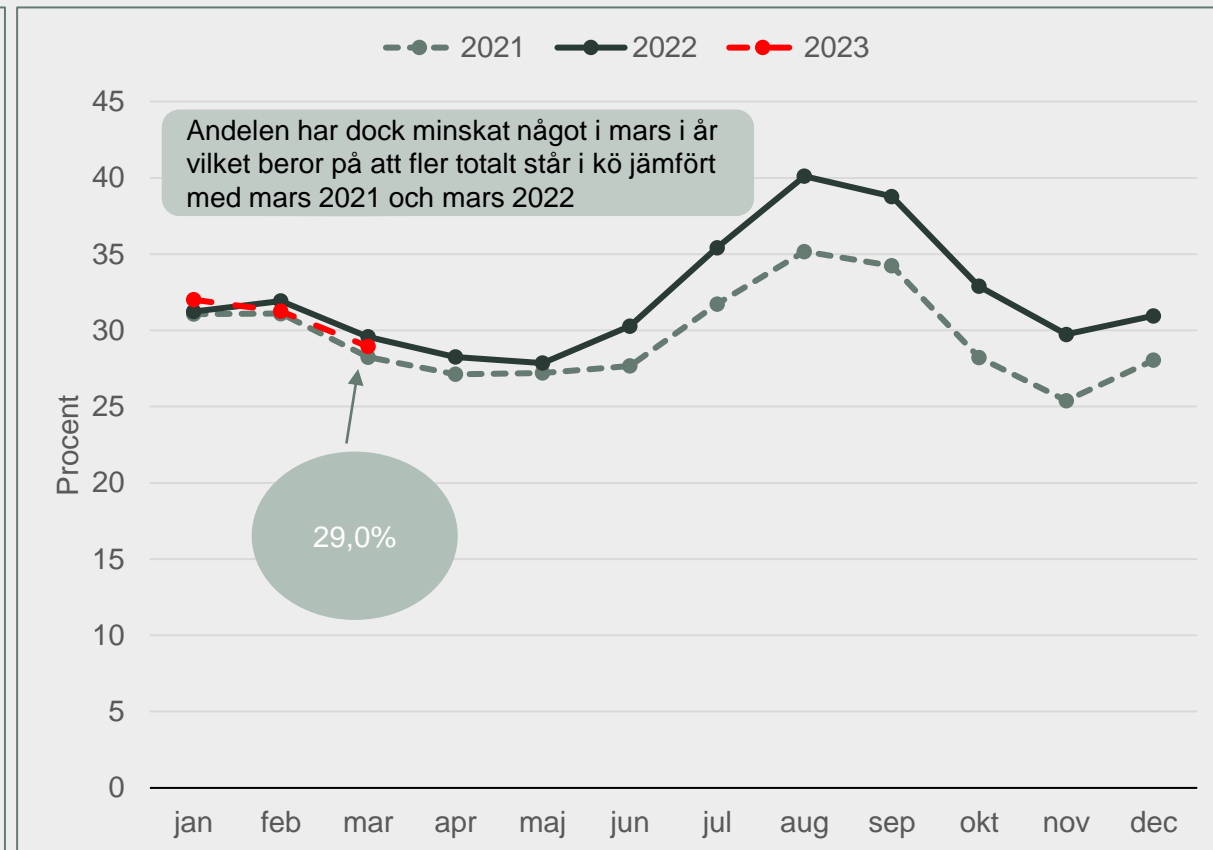
Väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Antal som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat 90 dagar eller längre på att få träffa en specialist.

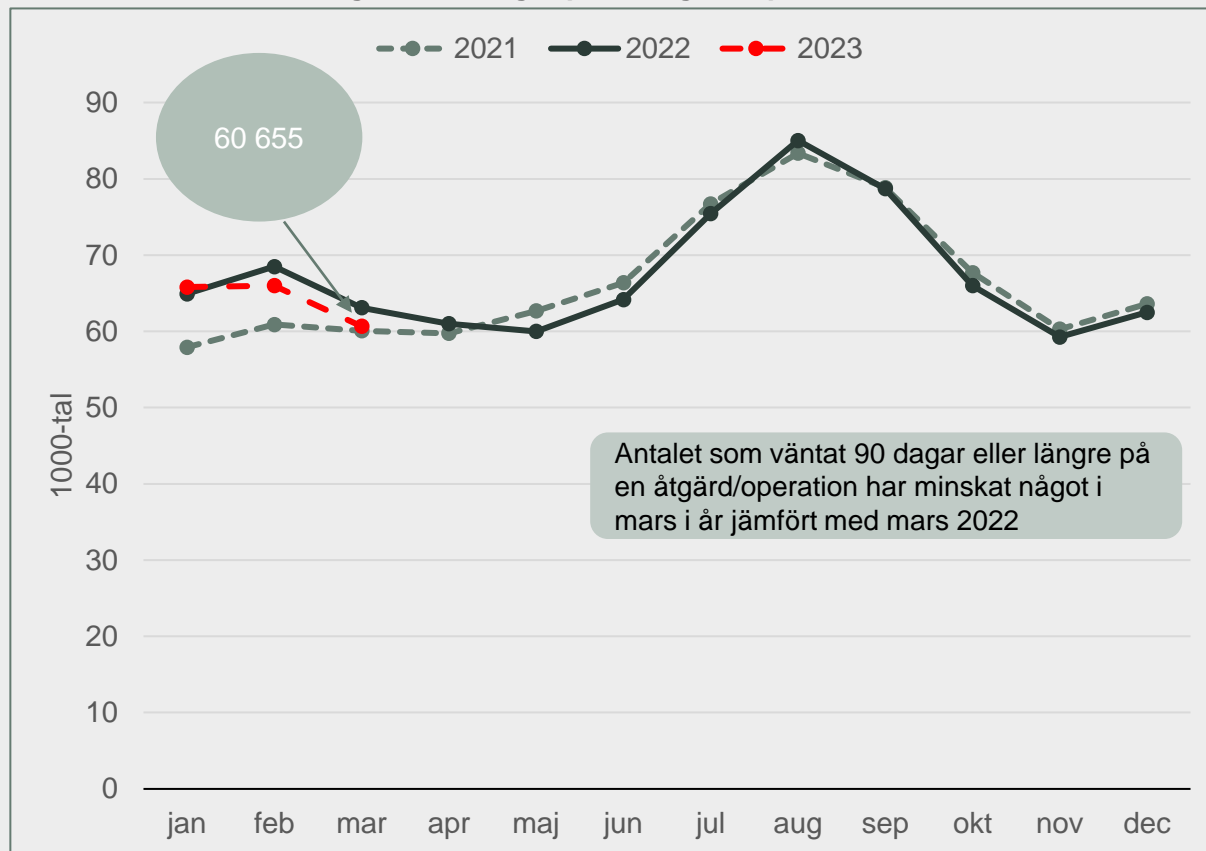
Andel som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat 90 dagar eller längre på att få träffa en specialist som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på att få träffa en specialist.

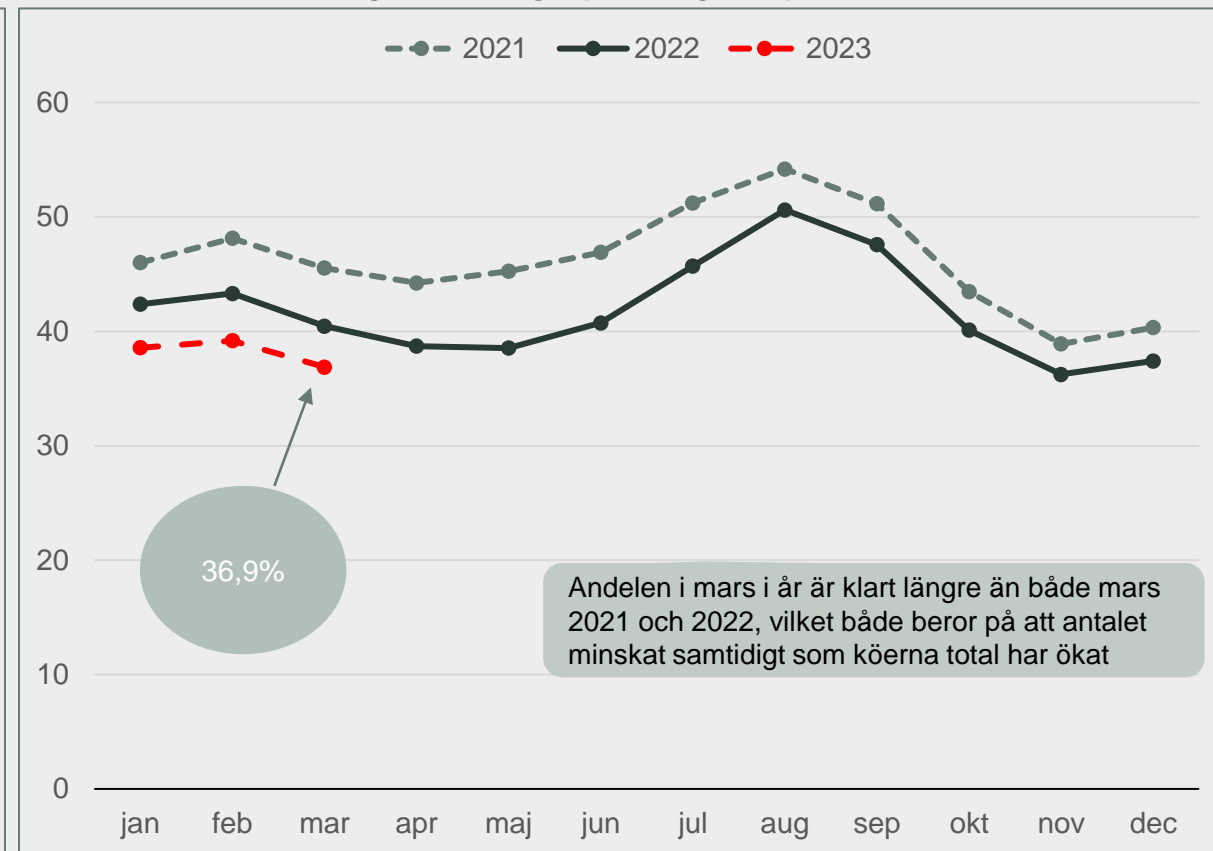
Väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Antal som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer varje månad som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation.

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

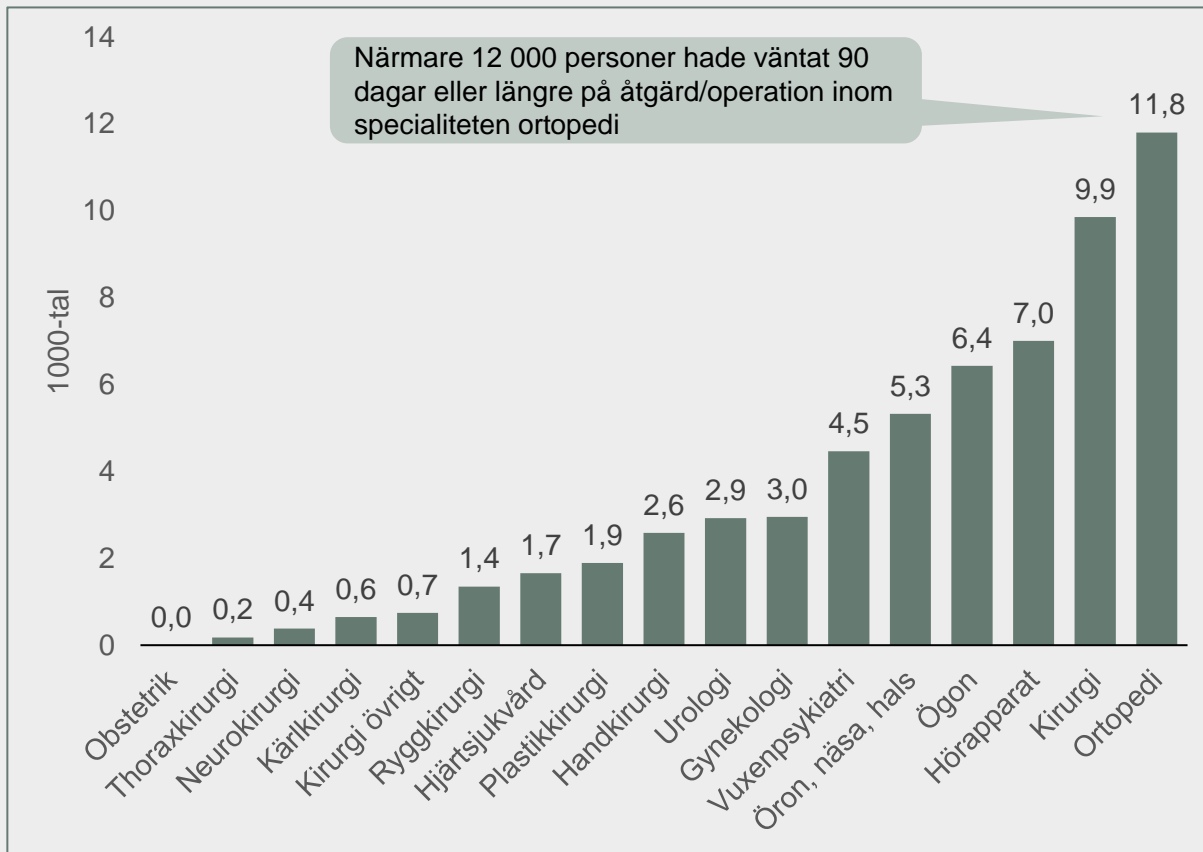

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en åtgärd/operation.

Aktuella nivåer på väntetider 90 dagar eller längre för en åtgärd/operation inom olika specialiteter

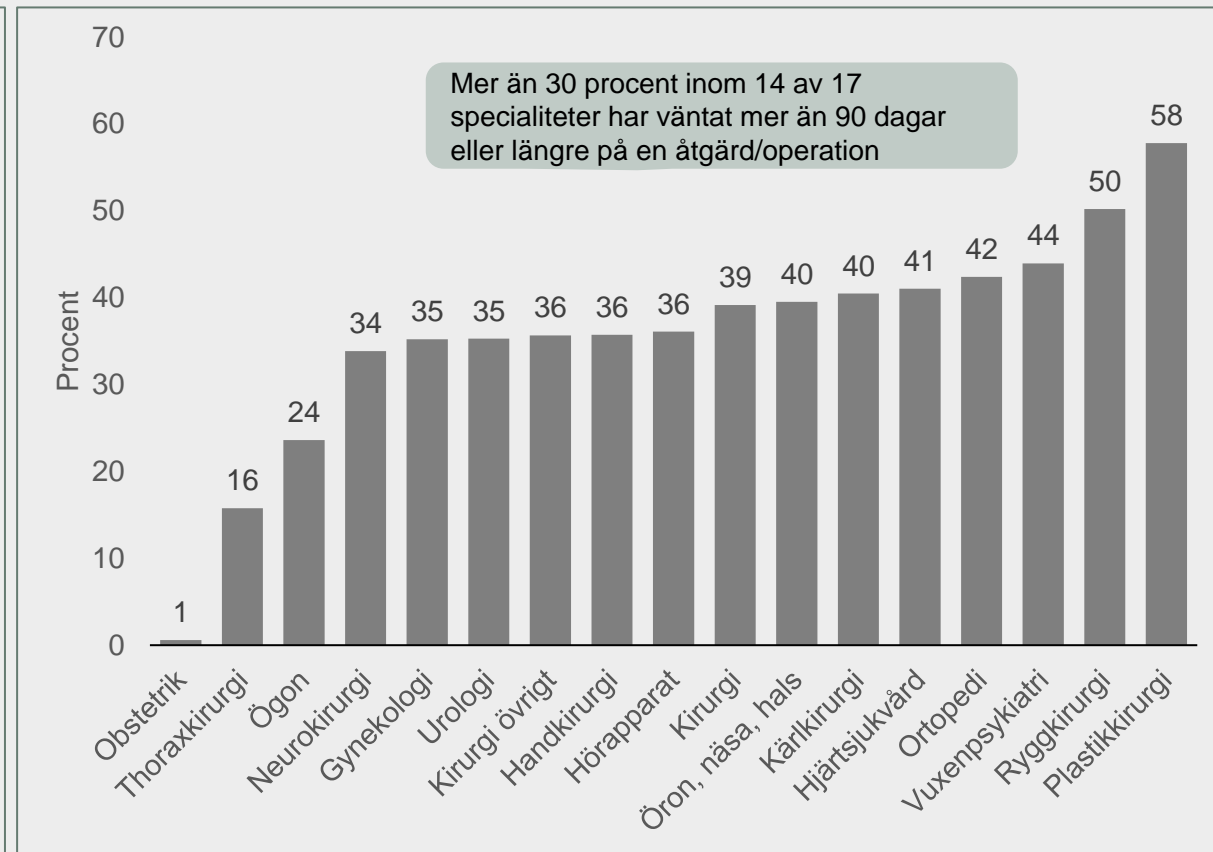
Antal och andel som väntat 90 dagar eller längre på åtgärd/operation fördelat på specialitet, mars 2023

Antal som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i mars 2023 hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation inom en viss specialitet.

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

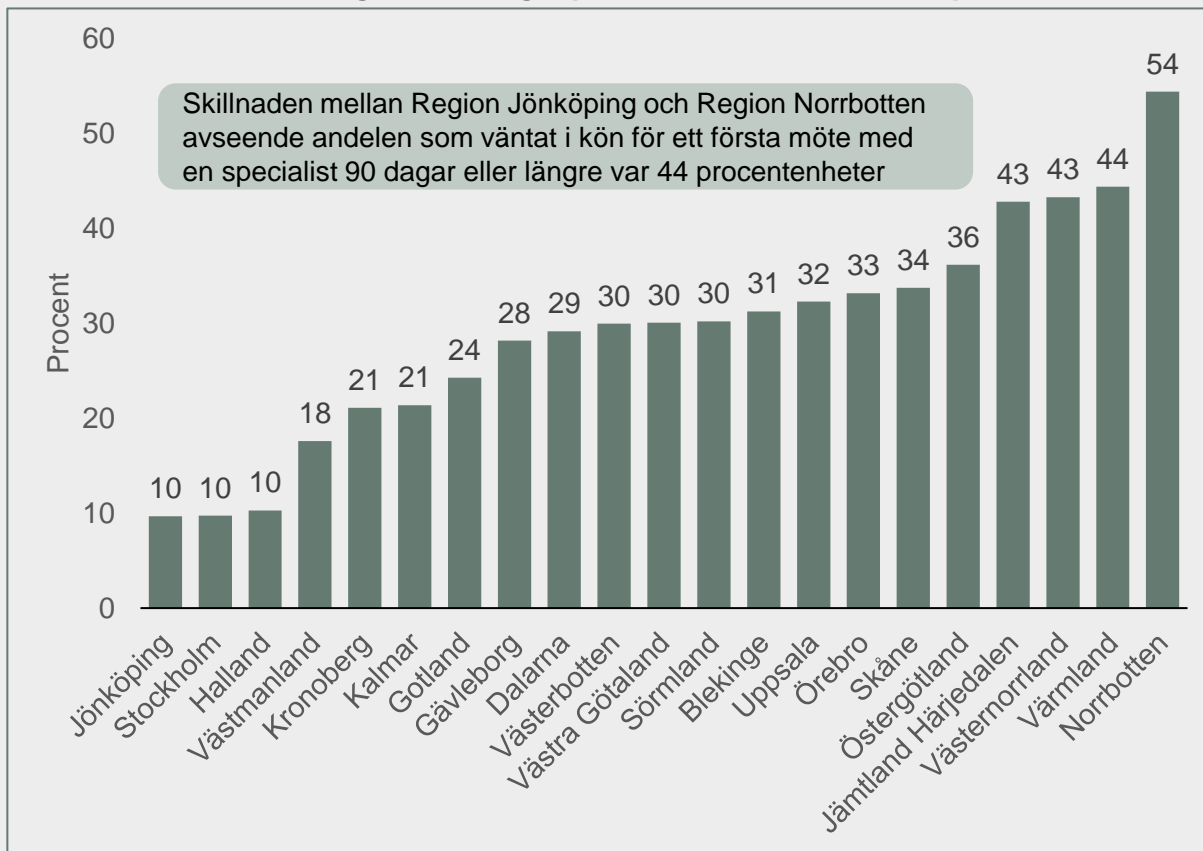

Diagrammet visar antalet personer som i mars 2023 hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation inom en viss specialitet som andel av det totala antalet personer som väntat på en åtgärd/operation inom den specialiteten.

Aktuella nivåer på väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården per region

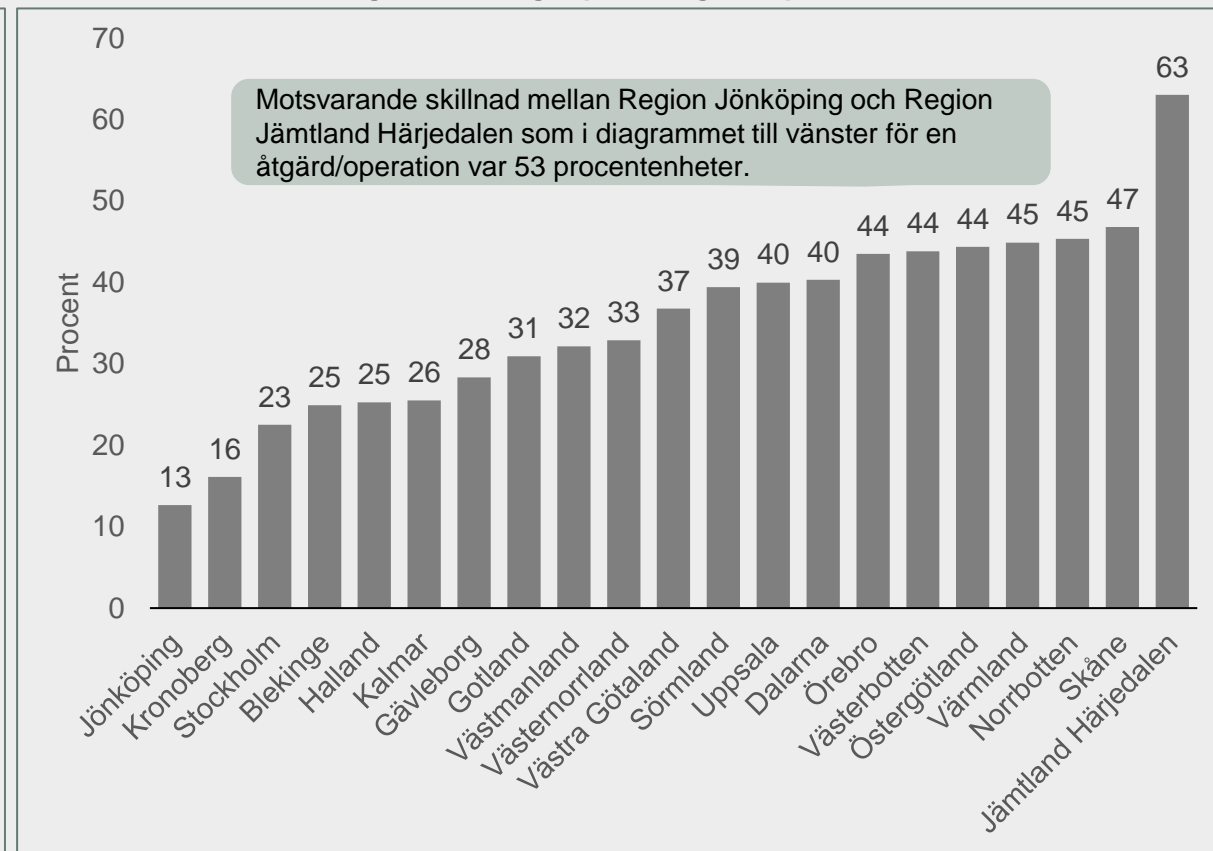
Andel per region som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist eller på en åtgärd/operation, mars 2023

Andel som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar antalet personer per region som i mars 2023 hade väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer per region som väntat på en första kontakt med en specialist.

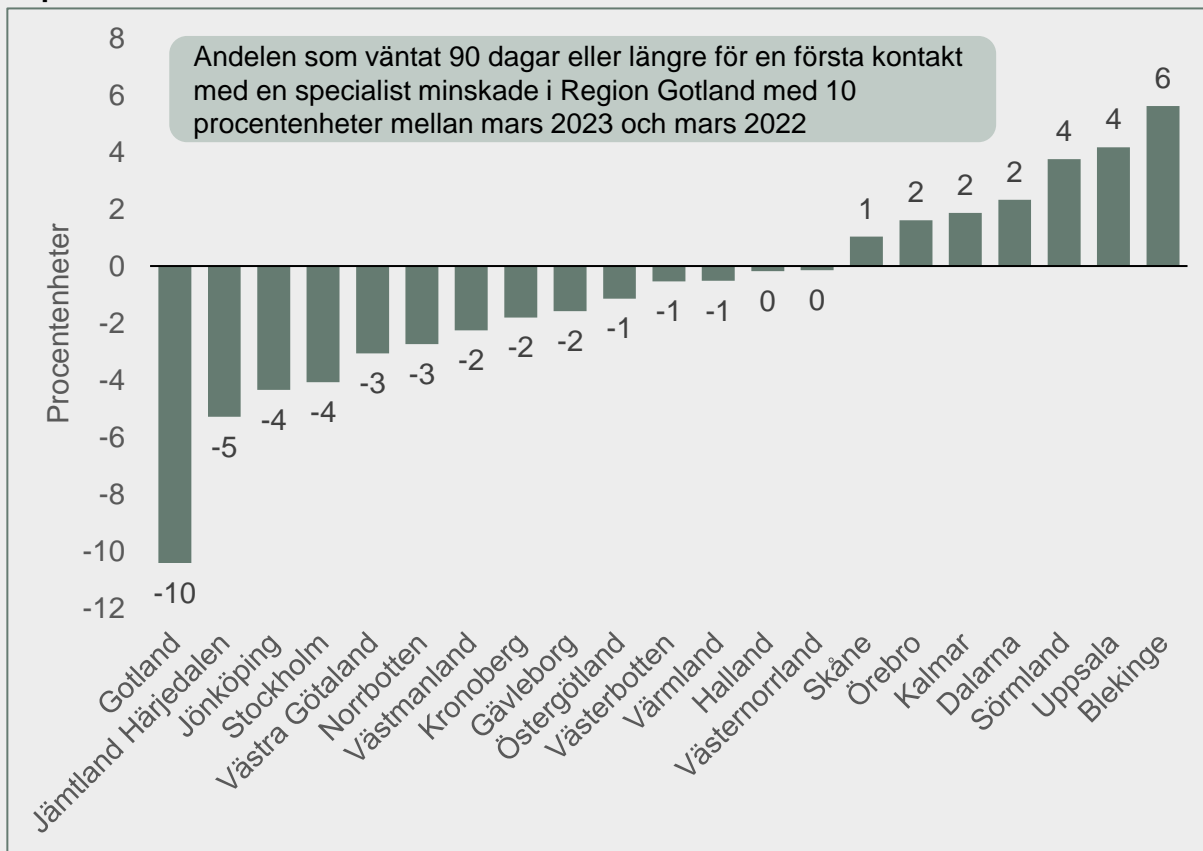
Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer per region som i mars 2023 hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer per region som väntat på en åtgärd/operation.

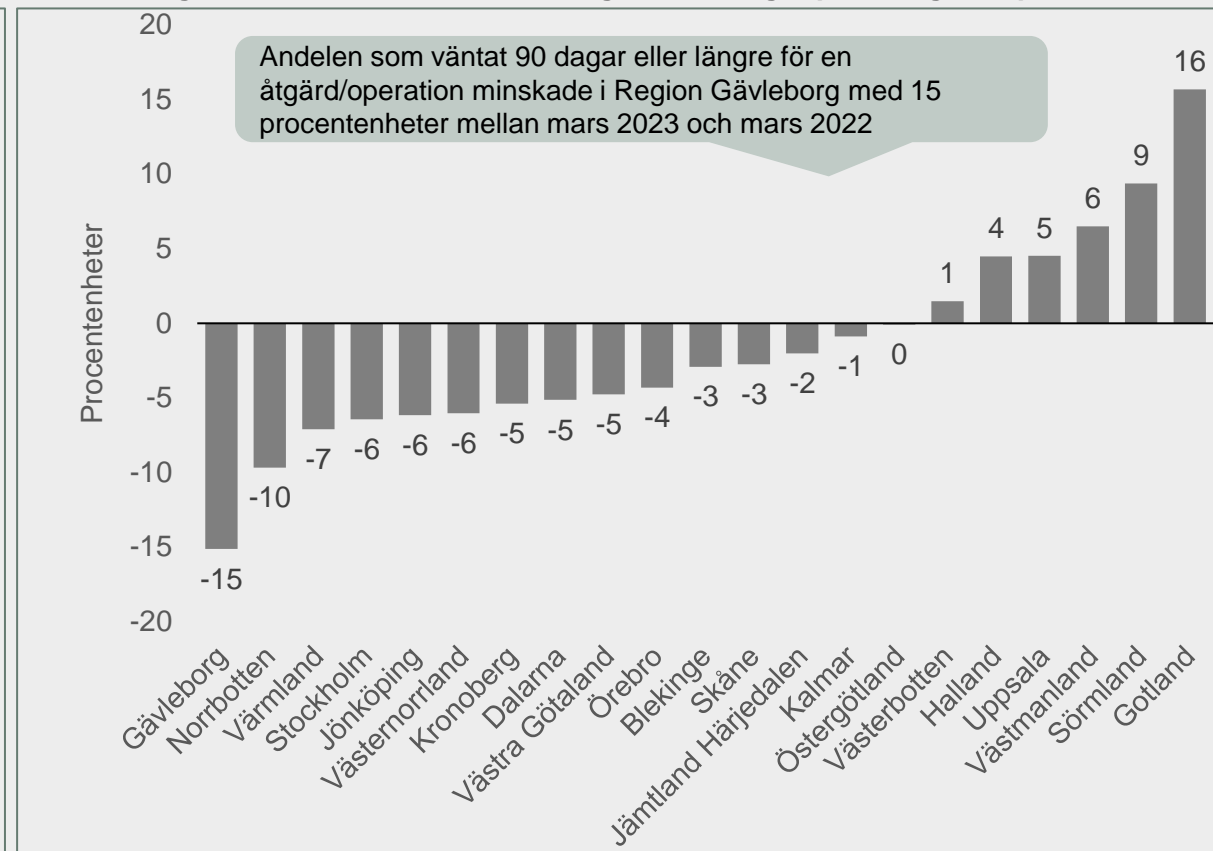
Förändring av andelen per region som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist eller på en åtgärd/operation, mar 2022 - mar 2023

Förändring av andelen som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist mellan mars 2023 och mars 2022 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

Förändring av andelen som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

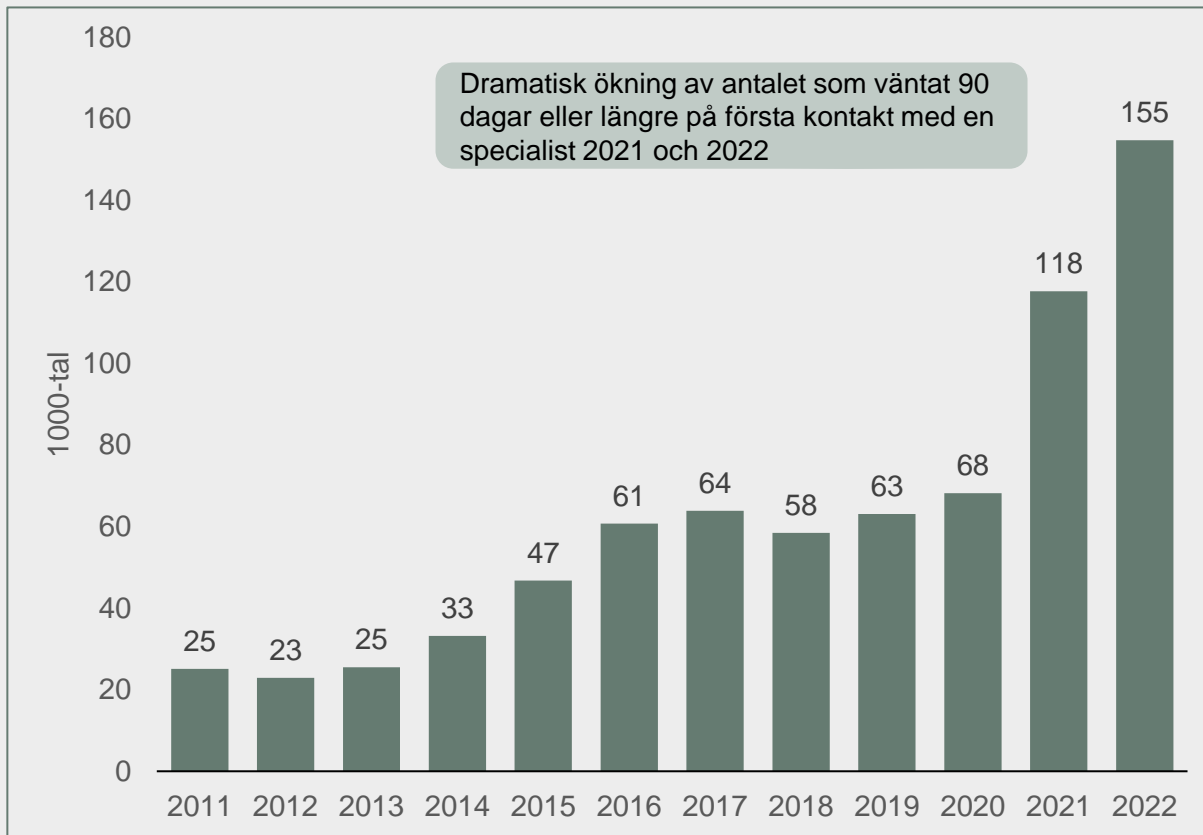

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation mellan mars 2023 och mars 2022 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

Historiska nivåer på väntetider 90 dagar eller längre inom den planerade specialistvården

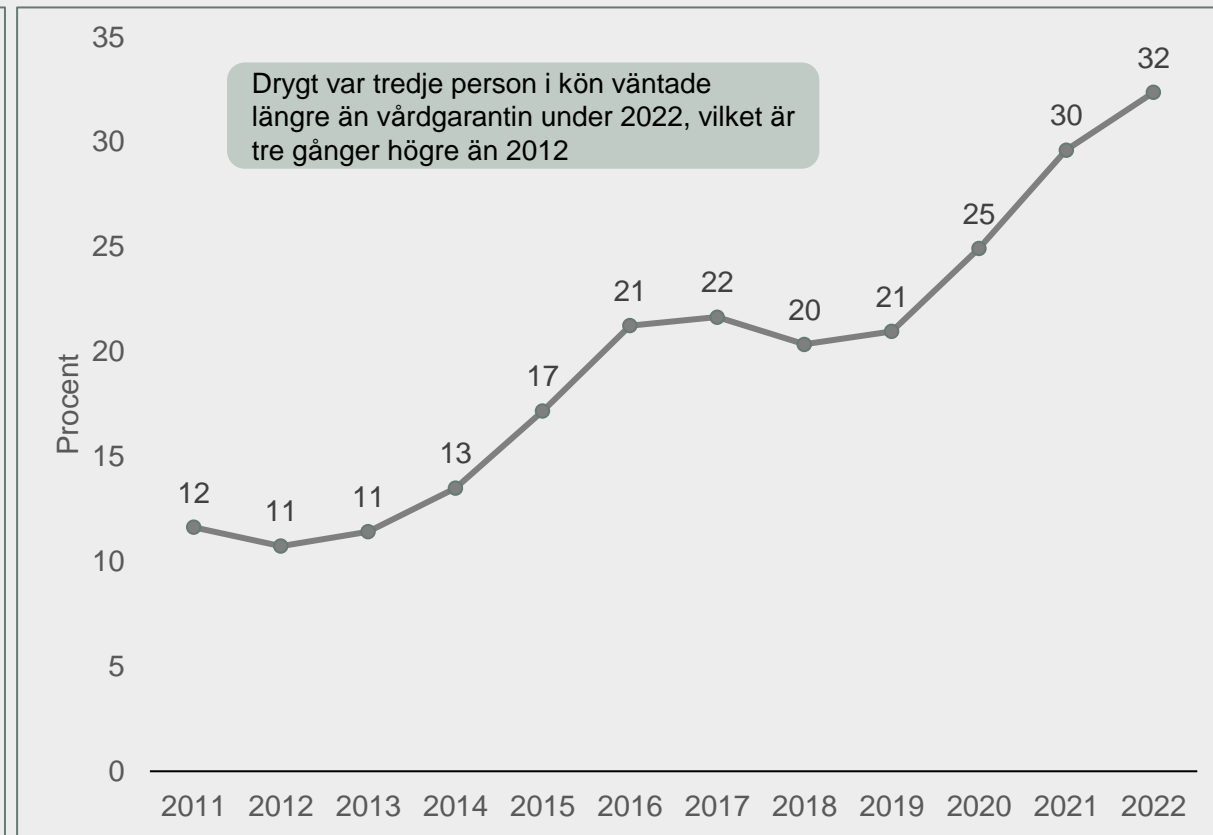
Antal och andel som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist perioden 2011-2022

Antal som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat 90 dagar eller längre på att få träffa en specialist.

Andel som väntat 90 dagar eller längre på ett första möte med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat 90 dagar eller längre på att få träffa en specialist som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på att få träffa en specialist.

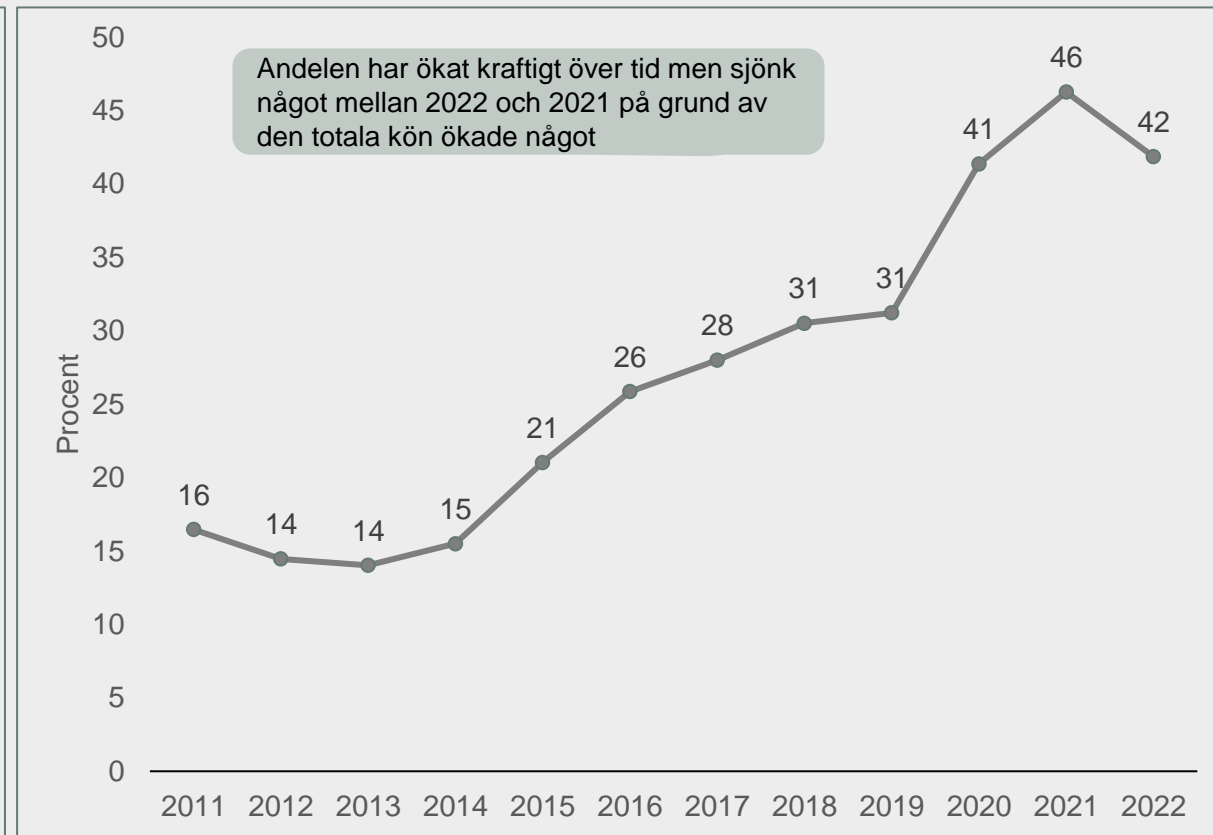
Antal och andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation perioden 2011-2022

Antal som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation.

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en åtgärd/operation.

Vårdföretagarnas förslag

Vårdköerna är långa. Vårdgarantin är i praktiken satt ur spel. Det är ett politiskt ansvar att se till att vårdgarantin börjar fungera på riktigt. Inte en enda patient ska behöva vänta onödigt länge på vård. Den privat drivna sjukvården kan och vill bidra mer.

Följande åtgärder bör snabbt genomföras:

1. Stärk patienternas rätt att söka vård i hela landet

Idag har patienter rätt att söka öppenvård var som helst i landet. Men få känner till den rättigheten eller kan överblicka sina möjligheter till vård.

- **Ge patienter lagstadgad rätt att söka slutenvård** över regiongränserna.
- **Aktuella väntetider i vården måste vara tillgängligt för alla.** En nationell vårdförmedling måste redovisa ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare, samt annan relevant information för att varje patient ska kunna göra välinformerade val.
- **Öka patienters kunskap om sina rättigheter.** Vidta åtgärder för att patienter i hela landet ska få kunskap om sina rättigheter.

2. Guida patienterna till vårdgivare med kortast köer

Upprättandet av en nationell vårdförmedling måste ges högsta prioritet. Varje patient i hela landet måste på ett enkelt sätt ges tillgång till information om aktuella väntetider och eventuell ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare.

3. Upphandla vårdkapacitet hos privata vårdgivare för att minska väntetiderna

Alla regioner bör via avtal med vårdgivare säkerställa patienternas tillgång till specialistvård. Nationella ramavtal med privata vårdgivare som alla regioner kan använda kan vara ett sätt att snabbt öka vårdkapaciteten på vårdområden där väntetiderna är långa.

4. Se över en skärpning av vårdgarantin. Den svenska vårdgarantin är tandlös och har med nordiska mått långa bortre tidsgränser. Införandet av en modell som liknar den danska, med tydliga incitament för regionerna och 30 dagar istället för Sveriges 90, bör skyndsamt utredas.

Vårdgarantin och väntetidsstatistik

Vårdgarantin för den planerade specialistvården

Vårdgarantin anger hur länge som du som längst ska behöva vänta för att få kontakt med vården. Den anger bland annat att en patient som bedöms vara i behov av ett besök inom den planerade specialistvården ska erbjudas tid för ett första besök eller åtgärd inom 90 dagar.

Vårdgarantin infördes 2005 med syftet att öka tillgängligheten till planerad vård men också att avveckla köer och väntetider. Regionernas skyldighet att faktiskt erbjuda vårdgarantin blev en del av Hälso- och sjukvårdslagen 2010 och en del av Patientlagen 2015.

Väntetidsdata för den planerade specialistvården

Varje månad rapporterar regionerna data till den nationella väntetidsdatabasen. Statistik från den visas på väntetider.se. Väntetidsdatabasen är en lagstadgad databas och regionerna bär rapporteringsskyldighet som enligt regeringen ska finnas för att följa upp vårdgarantin. I den här rapporten redovisas endast väntetider inom den planerade specialistvården.

Patienter som blivit erbjudna en kontakt inom vårdgarantins tidsgräns men som själva valt att vänta längre tid, till exempel för att få komma till en viss vårdgivare, är exkluderade ur statistiken.

Den lagstadgade vårdgarantin

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

9 kap. Vårdgaranti

1 § Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av regionens ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,
- 3. besöka den specialiserade vården, och**
- 4. planerad vård.**

Förordning (2010:349) om vårdgaranti

Tidsperioder för vårdgarantin

2 § Vårdgarantin enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska innehålla en försäkran om att landstingen uppfyller

1. tillgänglighetsgarantin samma dag som den enskilde söker kontakt med primärvården,
2. besöksgarantin inom primärvården inom 7 dagar från det att den enskilde har sökt kontakt med primärvården, om vårdgivaren har bedömt att den enskilde behöver besöka läkare,
3. besöksgarantin inom den specialiserade vården inom **90 dagar** från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården, och
4. behandlingsgarantin inom **90 dagar** från det att vårdgivaren har beslutat att den enskilde ska få den aktuella vården.